

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi vesilain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Hallintoasioiden lainkäyttömenettelystä on ehdotettu säädettäväksi laissa hallintolainkäytöstä siitä erikseen annetun hallituksen esityksen mukaisesti. Tässä esityksessä ehdotetaan vesilakia tarkistettavaksi säännöksillä, joilla hallintolainkäytöstä annettavaksi ehdotetun lain ja vesilain välinen suhde järjestetään.

Tarkoituksena on, että samaa yleistä prosessilakia sovelletaan samassa asiassa kaikissa oikeusasteissa. Hallintolainkäytöstä annettavaksi ehdotettua lakia sovellettaisiin asian käsittelyn eri vaiheissa vesioikeudesta kor-

keimpaan hallinto-oikeuteen ja oikeudenkäymiskaarta vesioikeudesta korkeimpaan oikeuteen. Hallintolainkäytöstä annettavaksi ehdotettua lakia sovellettaisiin oikeudenkäymiskaaren tavoin vesilakiin nähden lähinnä toissijaisena menettelysäännöstonä. Vesilain yksityiskohtaisten menettelysäännösten vuoksi ehdotus ei olennaisesti muuttaisi nykyistä käytäntöä vesituomioistuimissa.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan samanaikaisesti hallintolainkäytöstä annettavaksi ehdotetun lain kanssa.

YLEISPERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

Aineellisen vesilainsäädännön oikeudellista jakautumista vastaavasti myös asioiden käsittelyssä esiintyy vesilain (264/61) järjestelmässä sekä yleisen lainkäytön eli siviili- ja rikosprosessin että hallintolainkäytön piiriin luettavaa lainkäyttömenettelyä. Tämä kaksinaisuus ilmenee selkeästi siinä, että muutoksenhakutie vesiylioikeuden yläpuolella jakautuu lain 17 luvun säännösten mukaisesti kahtia siten, että asiat niiden laadusta riippuen käsitellään ylimmässä asteessa joko korkeimmassa hallinto-oikeudessa tai korkeimmassa oikeudessa. Korkeimman hallinto-oikeuden toimivaltaan kuuluvat lähes kaikki hakemusasiat, jotka muodostavan vesiasioiden suurimman ryhmän, sekä hallintopakokeinojen käyttämisistä tarkoittavat virkapuasiat. Hakemusasiat koostuvat pääosin vesitaloudellisia hankkeita koskevista lupasioista. Korkeimmassa oikeudessa taas käsitellään riita- ja rikosasiat, joista varsinkin viimeksi mainittujen lukumäärä on käytännössä vähäinen, näin etenkin vesilain 13 lu-

vun muutosten (697/95) tultua voimaan 1 päivänä syyskuuta 1995.

Vakiintuneen käytännön mukaisesti korkein hallinto-oikeus soveltaa myös vesiasioissa yleisenä prosessilakina muutoksenhausta hallintoasioissa annettua lakia (154/50), jollei vesilaista johdu muuta. Korkeimmassa oikeudessa taas sovelletaan vastaavasti oikeudenkäymiskaaren säännöksiä muutoksenhakuasioista. Vastaavasti menettelyyn vesiylioikeudessa sovelletaan toissijaisesti joko muutoksenhausta hallintoasioissa annetun lain tai oikeudenkäymiskaaren säännöksiä, asian prosessuaalisesta laadusta riippuen.

Ylimääräisessä muutoksenhausta vesiasiasa sovelletaan ylimääräisestä muutoksenhausta hallintoasioissa annettua lakia (200/66), jos asia varsinaisessa muutoksenhausta kuuluu korkeimman hallinto-oikeuden toimivaltaan, ja oikeudenkäymiskaaren 31 lukua, jos se kuuluu korkeimman oikeuden toimivaltaan.

Vesilain säännöksiä menettelystä vesioikeudessa on uudistettu alioikeusuudistuksen yhteydessä. Muutokset tulivat voimaan 1

päivänä joulukuuta 1993. Uudistus ei koskenut menettelyä vesiylioikeudessa. Uudistuksen yhteydessä ei puututtu vesilain ja hallintolainkäyttöä koskevien säädösten väliseen suhteeseen, koska hallintolainkäyttöä koskevan lain valmistelu oli tuolloin vireillä.

Euroopan neuvoston ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehty yleissopimus (SopS 19/90), jäljempänä Euroopan ihmisoikeussopimus, on Suomen osalta tullut voimaan 10 päivänä toukokuuta 1990. Suomi on tehnyt sopimukseen suullista käsitteilyä koskevan varauman muun muassa vesioikeuksissa ja vesiylioikeudessa noudatettavan menettelyn osalta viitaten vesilain 15 luvun 23 §:ään sekä 16 luvun 14 ja 39 §:ään. Vesilain muutosta koskevan hallituksen esityksen (HE 188/1993 vp) perusteluisa on lausuttu, että varauman tarpeellisuus vesioikeuden osalta on lain tultua voimaan uudelleen arvioitavissa. Vesiylioikeudessa tapahtuvan menettelyn osalta oli mainitussa hallituksen esityksessä asia jätetty arvioitavaksi siinä yhteydessä, kun menettely hovioikeudessa uudistetaan ja kun hallintolainkäyttö uudistetaan tuolloin jo valmisteilla olleella hallintolainkäyttöä koskevalla lailla.

Hallintolainkäyttöä koskevan esityksen perustelujen mukaan hallintolainkäyttöä koskevan lain soveltamisesta vesiylioikeudessa ja vesioikeudessa säädetään vesilaissa. Vesilain muuttamista koskevan esityksen tarkoituksena on liittää vesilakiin säännökset hallintolainkäyttöä koskevan lain soveltamisesta vesituomioistuimissa. Mainitun lain säännöksiä sovellettaisiin vesituomioistuimissa vesilain menettelysäännöksiä täydentävinä säännöksinä. Ne tulisivat sovellettaviksi vain siltä osin kuin vesilaissa ei ole erityissäännöksiä. Lakien suhde olisi siten sama kuin vesilain menettelysäännösten ja oikeudenkäymiskaaren säännösten suhde niissä tapauksissa, joissa vesilaissa viitataan oikeudenkäymiskaaren säännöksiin (esimerkiksi 16 luvun 42 a ja 50 § sekä ehdotettu 15 luvun 23 §).

Esityksessä ehdotetaan myös säädettäväksi hallintolainkäyttöä koskevan lain soveltamisesta korkeimmassa hallinto-oikeudessa käsiteltävissä vesiasioissa.

Ehdotetut viitaukset hallintolainkäyttöä koskevaan lakiin kattavat vesiylioikeuden ja korkeimman hallinto-oikeuden osalta hallintolainkäyttöä koskevan lain kokonaisuudessaan. Sen sijaan vesioikeudessa, joka useimmissa asioissa toimii ensimmäisenä käsitteily-

asteena siten, että menettelyllä hakeamusasiassa on paremminkin hallintomenettelyn kuin hallintolainkäytön piirteitä, sovellettaisiin hallintolainkäyttöä koskevaa lakia vain eräiltä osin. Laajin soveltamisala hallintolainkäyttöä koskevan lain säännöksillä olisi muutoksenhakuasioiden käsittelyssä.

Ehdotettujen muutosten tarkoituksena on, että sovellettava vesilain ulkopuolinen menettelysäädos olisi kaikissa tapauksissa sama vesioikeudesta korkeimpaan hallinto-oikeuteen tai korkeimpaan oikeuteen saakka. Ehdotetut muutokset vastaavat sitä käytäntöä, joka vesiasioiden lainkäytössä on muodostunut muutoksenhausta hallintoasioissa annetun lain, ylimääräisestä muutoksenhausta hallintoasioissa annetun lain ja oikeudenkäymiskaaren muutoksenhakuasioita koskevien säännösten osalta. Käytäntö perustuu siihen, että riita- ja rikosasiat rinnastuvat läheisesti vastaaviin yleisissä tuomioistuimissa käsiteltäviin asioihin, kun taas hakeamusasioissa ei ole sellaista kaksiasianosaisuutta, joka tekisi oikeudenkäymiskaaren säännösten soveltamisen käytännössä mahdolliseksi. Virka-apuasioihin hallintolainkäyttöä koskeva laki soveltuu siksi, että näissä asioissa noudatetaan vesilain rinnalla uhkasakkolakia (1113/90), jota muutoksenhakuvaiheessa sovelletaan yleisesti hallintotuomioistuimissa.

Toisaalta hallintolainkäytöstä annettavaksi ehdotettu laki sisältää sellaisiakin säännöksiä, joilla ei ole vastinetta muutoksenhausta hallintoasioissa annetussa laissa eikä ylimääräisestä muutoksenhausta hallintoasioissa annetussa laissa. Tällaisia ovat esimerkiksi säännökset suullisesta käsittelystä. Ehdotus mahdollistaa vesiylioikeuden osalta Euroopan ihmisoikeussopimuksen suullista käsitteilyä koskevan varauman poistamisen, mikäli suullista käsitteilyä koskevat säännökset säilytetään myös hovioikeudessa sovellettaisiin menettelysäännöksiin. Viimeksi mainittuja vesiylioikeudessa sovellettaisiin riita- ja rikosasioissa.

2. Esityksen taloudelliset ja organisatoriset vaikutukset

Esityksellä ei ole sanottavia taloudellisia eikä organisatorisia vaikutuksia. Hallintolainkäyttöä koskevan lain soveltaminen vesiylioikeudessa saattaa kuitenkin johtaa siihen, että suulliset käsitteilyt siellä jossakin

määrin lisääntyvät.

3. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu oikeusministeriössä virkatyönä. Ehdotuksesta on pyydetty lausunto maa- ja metsätalousministeriöltä, ympäristöministeriöltä, korkeimmalta oikeudel-

ta, korkeimmalta hallinto-oikeudelta, vesituomioistuimilta sekä vesi- ja ympäristöhallitukselta.

Lausunnoissa ei ollut ehdotuksesta yleisesti huomautettavaa. Ehdotuksen ei katsottu myöskään olennaisesti muuttavan nykyistä käytäntöä. Eräistä yksityiskohdista esitettiin kuitenkin muutamia huomautuksia, jotka on pyritty ottamaan mahdollisuuksien mukaan huomioon esitystä valmisteltaessa.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotuksen perustelut

15 luku. Vesituomioistuimet

13 §. Pykälä ehdotetaan kumottavaksi jäljempänä 16 luvun 51 §:n kohdalla selostettavista syistä.

23 §. Voimassa olevan pykälän mukaan vesiylioikeudessa on, mikäli vesilaissa ei muualla ole toisin säädetty, asian käsittelyssä muuten soveltuvin osin noudatettava laillista oikeudenkäyntijärjestystä. Ennen vesiylioikeuden tehtäviä olennaisesti laajentaneen vuonna 1987 tehdyn lainmuutoksen voimaantuloa pykälässä viitattiin hovioikeusmenettelyä koskeviin säännöksiin. Sanottua muutosta koskeneen hallituksen esityksen (HE 266/1984 vp) perusteluissa lausuttiin, että vesituomioistuimilla on varsinkin uuden muutoksenhakujärjestelmän vuoksi monia hallintotuomioistuimille ominaisia piirteitä ja että vesituomioistuimet kuuluvat lähinnä hallintotuomioistuimiin. Niiden lainkäytössä tuli voida kehittää sellaisia menettelymuotoja, jotka ovat erityisen soveliaita vesiasioiden käsittelyyn. Tämän vuoksi hallitus ehdotti laillista oikeudenkäyntijärjestystä viittauksen kohteeksi hovioikeusmenettelyn sijaan.

Käytännössä pykälää on sovellettu siten, että hakemus- ja virka-apuasioissa on asianomaisilta osin sovellettu muutoksenhausta hallintoasioissa annetun lain säännöksiä, kun taas riita- ja rikosasioissa on noudatettu vastaavasti oikeudenkäymiskaaren säännöksiä asioiden käsittelystä hovioikeudessa. Lain 16 luvun 49 §:ssä tarkoitettujen valitusasioiden käsittelyä koskevia vesiylioikeus on viimeinen muutoksenhakuaste, rinnastuvat esillä olevalta kannalta ha-

kemusasioihin.

Pykälään ehdotettu muutos merkitsee, että vesiylioikeudessa toissijaisesti sovellettava yleinen muutoksenhakusäädös olisi sama kuin asianomaisessa asiassa ylimmässä muutoksenhakuasteessa eli joko korkeimmassa hallinto-oikeudessa tai korkeimmassa oikeudessa. Hakemus- ja virka-apuasioissa sovellettaisiin siten hallintolainkäytöstä annettavaksi ehdotetun lain säännöksiä, kun taas riita- ja rikosasioissa sovellettavina olisivat asianomaiset oikeudenkäymiskaaren säännökset. Lain 16 luvun 49 §:ssä tarkoitetuissa valitusasioissa sovellettaisiin sanotun pykälän kohdalla selostetuista syistä hallintolainkäytöstä annettavaksi ehdotettua lakia vesioikeuden ohella myös vesiylioikeudessa.

Ehdotettu pykälä on tarkoitettu koskemaan myös muutoksenhakua vesioikeudesta vesiylioikeuteen. Koska hallintolainkäyttöä koskevaa lakia ehdotetaan 16 luvun 29 a §:ssä sovellettavaksi vesioikeudessa suppeammin kuin vesiylioikeudessa, ehdotetaan 17 luvun 1 §:ää tässä tarkoituksessa täydennettäväksi siten, että säännöksiin ei jää tarpeetonta tulkinnanvaraisuutta.

Jos vesilaissa on erityinen muutoksenhakuasiana koskeva säännös, tätä sovellettaisiin vesiylioikeudessa hallintolainkäyttöä koskevan lain tai oikeudenkäymiskaaren säännösten sijasta. Esimerkiksi muutoksenhaku- menettelyä koskevia hallintolainkäytöstä annettavaksi ehdotetun lain säännöksiä sovellettaisiin vain siltä osin kuin vesilain 17 luvun säännöksistä ei johdu muuta. Varsinkin 17 luvun 1-3 § sisältävät vesiylioikeuteen valittamista ja valitusasian käsittelyä koskevia erityissäännöksiä. Vesilain 16 luvun 28 §:n säännökset eräiden viranomaisten puhe-

vallasta tulisivat sovellettaviksi hallintolainkäyttöä koskevan lain 6 §:stä riippumatta. Sovellettavina olisivat myös esimerkiksi ne vesilain 16 ja 18 luvun säännökset, joiden nojalla asianosainen on aiemmassa menettelyvaiheessa voinut menettää puhevaltansa ja siten valitusoikeutensa vesioikeuden päätöksestä. Vesilain 17 luvun 13 §:n säännös vesioikeuden sijasta suoraan vesiylioikeudelle toimitetusta valituskirjelmästä jäisi edelleen sovellettavaksi hallintolainkäyttöä koskevan lain 26 §:n 2 momentin sijasta. Asiallisesti säännökset johtavat tässä tilanteessa samaan tulokseen.

Vesioikeuden päätös on täytäntöönpantavissa lainvoimaa vailla olevana vain eräissä erikseen säädettyissä tapauksissa. Tällainen erityissäännös on esimerkiksi vesilain 2 luvun 26 §:ssä. Tilannetta ei ole tarkoitus muuttaa hallintolainkäyttöä koskevalla lailla. Tästä ehdotetaan otettavaksi nimenomainen säännös 17 luvun 1 §:ään. Myös vesilain 21 luvun 3 ja 6 §:n säännökset vesituomioistuinten ratkaisun täytäntöönpanokelpoisuudesta pysyisivät sovellettavina. Hallintolainkäyttöä koskevan lain 56 §:n 1 momentin 2 virkkeen säännöstä ei sovellettaisi syistä, jotka on vesioikeuden osalta selostettu 16 luvun 29 a §:n kohdalla.

Hallintolainkäyttöä koskevan lain 74 §:n mukaan hallintopäätöksen tehnyt viranomais voi säännöksessä mainituin edellytyksin joutua vastaamaan asianosaisen oikeudenkäyntikuluista. Vaikka vesioikeus hakemusasioissa tekeekin hallintopäätökseen verrattavan ensimmäisen asteen päätöksen, se ei kuitenkaan ole hallintoviranomainen, johon mainittua pykälää voitaisiin muutoksenhakuasteessa soveltaa.

16 luku. Vesiasioiden käsittely vesioikeudessa

13 §. Koska hakemusasiassa vesioikeudessa eräissä tapauksissa pidettävään suulliseen käsittelyyn sovellettaisiin 16 lukuun lisättäväksi ehdotetun 29 a §:n nojalla hallintolainkäyttöä koskevan lain säännöksiä, pykälän 2 momentista ehdotetaan poistettavaksi viitaukset, jotka merkitsevät toisenlaista menettelyä. On tarkoituksenmukaista, että vesilakia täydentävät menettelysäännökset ovat tältäkin osin samat kuin samaa asiaa käsittelevissä muutoksenhakutuomioistuimissa.

29 a §. Lukuun lisättäväksi ehdotetun py-

kälän mukaan vesioikeus soveltaisi hakemusasiassa vain osaa hallintolainkäyttöä koskevan lain säännöksistä eli 3 ja 4 lukua, 39, 40 ja 42 §:ää sekä 8, 9 ja 14 lukua. Useita muutoksenhakuasioiden käsittelyä koskevia hallintolainkäytöstä annettavaksi ehdotetun lain säännöksiä viittaus ei koskisi, koska vesioikeus ei käsittele hakemusasiaa muutoksenhakuviranomaisena vaan asian ensimmäisenä käsittelyasteena. Hallintolainkäyttöä annettavaksi ehdotetun lain 3 luvussa säädetään valitusosoituksesta, 4 luvussa puhevallan käyttämisestä, 39, 40 ja 42 §:ssä sekä 8 luvussa asian käsittelystä ja todistelusta, 9 luvussa päätöksenteosta sekä 14 luvussa esteellisyydestä ja eräistä muista kysymyksistä kuten tulkitsemisesta ja kääntämisestä.

Lainkäyttöviranomaisen päätöksessä olevan kirjoitusvirheen korjaamista koskevaa hallintolainkäytöstä annettavaksi ehdotetun lain 56 §:ää sovellettaisiin myös vesioikeudessa. Myös tämä pykälä koskee sellaisenaan vain valitusviranomaisia, jollainen vesioikeus ei hakemusasiassa ole. Vesioikeus ei hakemusasiassa kuitenkaan soveltaisi 56 §:n 1 momentin toisen virkkeen säännöstä, jossa kielletään virheen korjaaminen, jos se johtaisi asianosaiselle kohtuuttomaan tulokseen. Vesiasiaille on tunnusomaista asianosaisten suuri määrä, jolloin erilaisia vastapuoliasetelmia saattaa olla samassakin asiassa runsaasti. Tällöin kohtuuttomuus yhden asianosaisen kannalta saattaa olla kohtuullista toisen kannalta. Vastaavaa rajoitusta ei myöskään ole oikeudenkäymiskaarissa.

Vesilain 16 luvun 50 §:n nojalla hakemusasioiden menettelysäännökset ulottuvat myös 21 luvun 3 §:n mukaisesti virka-apuasioihin. Tämä koskisi myös 16 luvun 29 a §:n viittausäännöksiä.

Se, että hakemusasian käsittely vesioikeudessa muistuttaa monessa suhteessa paremmin hallintomenettelyä kuin hallintolainkäyttöä, ilmenee esimerkiksi hakemusasioiden kuulemissäännöksistä, jotka monessa suhteessa poikkeavat muutoksenhakuvaiheessa sovellettavista. Käytännössä vesilain säännökset hakemusasioiden käsittelystä vesioikeudessa ovat niin yksityiskohtaisia ja kattavia, että hallintolainkäyttöä koskevan lain uusien säännösten soveltaminen ei mainittavasti muuttaisi menettelyn yleistä kulkua. Hakemusasian käsittelyyn kuuluvaan kuultusmenettelyyn, katselmustoimitukseen tai tiedoksiantomenettelyyn sovellettaisiin edelleen vesilain 16 luvun säännöksiä. Myös lain

16 luvun 7 a §:ssä säädetty kansalaisten ja heitä edustavien yhteisöjen mahdollisuus tulla kuulluiksi hakemusasiassa pysyisi ennallaan. Vesioikeudessa noudatettavaan vesilain 16 luvun 21 §:ssä säädettyyn virallisperiaatteeseen uudistus ei vaikuttaisi. Myöskään hallintolainkäytöstä annettavaksi ehdotetun lain 55 §:n säännöksellä päätöksen tiedoksiantamisesta ei olisi käytännön merkitystä. Samoin esimerkiksi todistelukulunuksista on erityissäännös vesilain 21 luvun 9 §:ssä.

Suullisen käsittelyn tarpeellisuus hakemusasiassa vesioikeudessa jäisi edelleenkin asian laadun mukaan tapauskohtaisesti ratkaistavaksi vesilain 16 luvun säännösten nojalla, eikä hallintolainkäytöstä annettavaksi ehdotetun lain 37 ja 38 §:ää siten sovellettaisi. Hakemusasioissa menettelyyn suullisessa käsittelyssä sovellettaisiin mainittua lakia, mutta muutos olisi käytännössä vähäinen.

49 §. Pykälän 1 momentissa säädetään valitusasioiden käsittelystä vesioikeudessa. Valitusasioita ovat asiat, joissa vesioikeudessa haetaan muutosta kunnan ympäristönsuojelulautakunnan tai lain 19 luvun mukaisen ojitustoimituksen päätökseen. Valitusasioihin luetaan myös 21 luvun 7 §:n mukaiset perustevalitusasiat. Valitusasioissa sovelletaan pääosin hakemusasioiden menettelysäännöksiä. Näin ollen 16 luvun 29 a §:ssä ehdotetut hallintolainkäyttöä koskevan lain säännökset tulisivat toissijaisesti sovellettaviksi myös valitusasioissa. Kun valitusasiat ovat muutoksenhakuasioita, on niissä kuitenkin asianmukaista soveltaa myös niitä muutoksenhakua koskevia hallintolainkäytöstä annettavaksi ehdotetun lain säännöksiä, joihin 16 luvun 29 a §:ssä ei viitata. Näitä olisivat hallintolainkäyttöä koskevan lain 1, 2, 5, 7, 10, 12 ja 13 luvun säännökset. Lain 1 luku sisältää soveltamisalasäännöksiä, 2 luku säännöksiä valitusoikeudesta ja valitusviranomaisesta, 5 luku valituksen tekemisestä, 7 luku asian käsittelystä ja selvittämisestä, 10 luku päätöksen korjaamisesta, 12 luku muista asioista kuin valituksesta ja ylimääräisestä muutoksenhausta ja 13 luku oikeudenkäyntikuluista. Hallintolainkäyttöä koskevan lain 13 luvun soveltamisen vuoksi ehdoteetaan pykälän 3 momentti kumottavaksi.

Suullisen käsittelyn tarpeellisuus arvioitaisiin vesioikeudessa valitusasiassakin vesilain 16 luvun säännösten eikä hallintolainkäytöstä annettavaksi ehdotetun lain 37 ja 38 §:n perusteella. Menettelyyn suullisessa käsitte-

lyssä vesioikeudessa sovellettaisiin täydentävästi hallintolainkäytöstä annettavaksi ehdotetun lain säännöksiä valitusasiassa samoin kuin hakemusasiassa.

Ojitustoimituksen päätöstä koskevassa valitusasiassa ei kuitenkaan sovellettaisi hallintolainkäyttöä koskevan lain 74 §:n 1 momentin toisen virkkeen säännöstä, jonka mukaan asianosaisen oikeudenkäyntikuluista saattaa säännöksessä mainituin edellytyksin vastata myös päätöksen tehnyt hallintoviranomainen. Ojitustoimituksen toimitusmiehet eivät muodosta viranomasta, jolla olisi itsenäinen talous. Puheenjohtajana toimiva toimitusinsinööri tosin on alueellisen ympäristökeskuksen palveluksessa. Muussakaan toimitusmenettelyssä kuten kiinteistötoimituksissa, lunastustoimituksissa tai vesilain mukaisissa katselmustoimituksissa tai tällaisia toimituksia koskevassa muutoksenhausta ei viranomaiselle synny vastuuta asianosaisen oikeudenkäyntikuluista.

Useissa edellä mainittujen hallintolainkäyttöä koskevan lain lukujen yksittäisissä pykälissä on säännöksiä asioista, joista vesilaissa on säädetty toisin. Vesilaissa on esimerkiksi säännöksiä valitusviranomaisesta ja valituksen vireilletulosta lain 16 luvun 49 §:ssä, 19 luvun 9 ja 10 §:ssä sekä 20 luvun 6 §:ssä. Nämä säännökset pysyisivät voimassa. Tämä merkitsee myös sitä, että valitusoikeus määräytyisi vesilain mukaisesti siten, että myös 16 luvun 28 §:ää sovellettaisiin. Samoin sovellettaisiin edelleen esimerkiksi vesilain 21 luvun 7 §:n säännöstä, jonka mukaan perustevalitus tehdään vesioikeudelle.

Hallintolainkäyttöä koskevan lain 6 luvun säännöksiä valituksen vaikutuksesta päätöksen täytäntöönpanoon ei sovellettaisi, koska ojitustoimituksen tai ympäristönsuojelulautakunnan päätökset eivät ole täytäntöönpantavissa lainvoimaa vailla olevina, eikä tätä ole tarkoitus muuttaa hallintolainkäyttöä koskevalla lailla.

51 §. Alioikeusuudistuksen yhteydessä 15 luvun 13 §:ää muutettiin 1 päivästä joulukuuta 1993 alkaen siten, että eräät prosessuaaliset erityissäännökset siirrettiin siitä 16 luvun 51 §:ään. Tarkoitus oli, että 15 luvun 13 §:n sisältämä rinnastus käräjäoikeuteen jäi varmuuden vuoksi koskemaan vesioikeutta ja vesioikeuden tuomareita, mutta vain muiden kuin prosessuaalisten säännösten osalta. Tälle säännökselle ei kuitenkaan ole havaittu olevan enää tarvetta. Tämän vuoksi maininta oikeudenkäymiskaaren säännösten

soveltamisesta ehdotetaan selvästi riita- ja rikosasioiden lainkäyttökysymyksiin rajattuna siirrettäväksi 16 luvun 51 §:ään 2 momenttiin. Hallintolainkäyttöä koskevaa lakia sovellettaessa vesioikeuden menettelysäännökset olisivat hallintolainkäyttöä koskevan lain mukaiset. Ehdotettu viittaus kattaisi myös oikeudenkäymiskaaren 23 luvun äänestys-säännökset, joten voimassa olevan 2 momentin säännöstä ei enää ole tarpeellista säilyttää laissa.

17 luku. Muutoksenhaku

1 §. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan täydennettäväksi 15 luvun 23 §:n kohdalla selostetulla tavalla.

Pykälän 3 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi selventävä säännös, jonka mukaan myös lain 16 luvun 3 §:ssä tarkoitettuun päätökseen, jolla vesioikeus on jättänyt asian sikseen, voidaan hakea muutosta vesiylioikeudessa. Ilman nimenomaista säännöstä hallintolainkäyttöä koskevan lain 5 § saattaisi johtaa asiassa sekaannuksiin. Sanotun pykälän mukaan päätöksellä, josta saadaan valittaa, tarkoitetaan toimenpidettä, jolla asia on ratkaistu tai jätetty tutkimatta. Ehdotetun 17 luvun 1 §:n 1 momentin nojalla mainittu pykälä koskee myös muutoksenhakua vesioikeuden päätökseen. Tällä ei ole tarkoitettu muuttaa vakiintunutta käytäntöä sen suhteen, mitä päätöksiä on vesilain mukaisissa asioissa pidettävä valituskelpoisina pääasiaratkaisuuina.

3 §. Kysymystä Euroopan ihmisoikeus sopimuksen liitetyn Suomen varauksen poistamisesta vesiylioikeudessa pidettävän suullisen käsittelyn osalta on tarkasteltu ensimmäisessä yleisperustelujen kohdassa. Asianosaisen oikeudesta suulliseen käsittelyyn vesiylioikeudessa on tarpeen säätää, jotta varauksen poistaminen tältä osin olisi mahdollista. Säännöksessä viitattaisiin hakemus-, valitus- ja virka-apuasioiden osalta läänioikeuskäsittelyä koskevaan hallintolainkäytöstä annettavaksi ehdotetun lain 38 §:n säännökseen, jonka mukaan suullinen käsittely olisi toimitettava, jos yksikin asianosainen pyytää sitä. Suullinen käsittely voitaisiin kuitenkin säännöksessä mainituissa tilanteissa jättää toimittamatta niin läänioikeudessa kuin vesiylioikeudessaakin. Joustavuus on tarpeen, jotta oikeudenkäynti ei aiheottomasti hidastuisi. Erityisesti vesiasioissa on otettava hu-

mioon, että asianosaisia voi olla paljon, ja vain osa ratkaistavista kysymyksistä on sellaisia, että niihin voidaan saada selvitystä suullisessa käsittelyssä. Suullinen käsittely saattaa usein olla paikallaan esimerkiksi luvan yhteydessä määrättävän vahingonkorvauksen osalta, mutta ei useinkaan esimerkiksi luvan teknisten määräysten tai jäteveden puhdistamistavan ja -asteen osalta.

Säännös suullisesta käsittelystä ehdotetaan otettavaksi pykälään lisättävään 2 momenttiin. Tällöin nykyinen 2 momentti siirtyisi 3 momentiksi.

5 §. Pykälässä säädetään vesiasioiden käsittelyä koskevan ylimmän toimivallan jakautumisesta korkeimman oikeuden ja korkeimman hallinto-oikeuden kesken. Korvausasioista säädetään pykälän 1 momentissa, joka on vaikeaselkoinen. Käytännössä lähes kaikki sellaisetkin hakemusasiat, joissa on kyse pelkästään korvauksista, kuuluvat korkeimman hallinto-oikeuden toimivaltaan. Myös muut hakemusasiat käsitellään korkeimmassa hallinto-oikeudessa. Koska vesilain, hallintolainkäytöstä annettavaksi ehdotetun lain ja oikeudenkäymiskaaren soveltamisalojen järjestäminen edellyttää sääntelyltä riittävää selkeyttä, ehdotetaan 1 momenttia tässä yhteydessä tarkistettavaksi siten, että kaikissa hakemusasioissa ylimpänä muutoksenhakuviranomaisena olisi korkein hallinto-oikeus. Muutoksella ei käytännössä olisi mainittavaa vaikutusta tehtävien jakautumiseen ylimpien oikeusasteiden välillä.

Selostetun muutoksen vuoksi tehtäisiin pykälän 3 momenttiin tekninen tarkistus.

12 §. Jollei vesilaista muuta johdu, muutoksenhakuun ja muutoksenhakuasian käsittelyyn ehdotetaan 1 momentissa sovellettavaksi korkeimmassa hallinto-oikeudessa hallintolainkäytöstä annettavaksi ehdotetun lain säännöksiä ja korkeimmassa oikeudessa oikeudenkäymiskaaren säännöksiä. Tämä vastaisi nykyistä käytäntöä sikäli, että korkeimmassa hallinto-oikeudessa sovelletaan vesiasioissa nykyisinkin muutoksenhausta hallintoasioissa annetun lain säännöksiä, kun taas korkeimmassa oikeudessa sovelletaan oikeudenkäymiskaaren säännöksiä.

Koska vesilaki olisi mainittuihin lakeihin nähden ensisijainen, voimassa pysyisivät muutoksenhakumenettelyä koskevat vesilain 17 luvun säännökset sekä ne muiden lukujen menettelysäännökset, joita sovelletaan myös ylimmissä muutoksenhakuasteissa. Vesilain 17 luvun 13 §:n säännös vesiylioikeuden si-

jasta suoraan korkeimmalle hallinto-oikeudelle toimitetuista valituskirjelmistä jäisi edelleen sovellettavaksi hallintolainkäytöstä annettavaksi ehdotetun lain 26 §:n 2 momentin sijasta. Asiallisesti säännökset johtavat tässä tilanteessa samaan tulokseen. Sovellettavina olisivat muun ohella myös vesilain 16 luvun 28 §:n säännökset eräiden viranomaisten asianosaispuhevallasta, mikä muutoksenhakuvaiheessa merkitsee valitusoikeutta. Myös esimerkiksi vesilain 21 luvun 6 §:n säännökset lainvoimaa vailla olevan vesiyltioikeuden päätöksen täytäntöönpanosta jäisivät edelleen sovellettaviksi. Suoraan hallintolainkäytöstä annettavaksi ehdotetun lain 13 §:stä johtuu, että voimaan jäisivät myös muutoksenhaun rajoittamista sekä valituslupaa koskevat vesilain 17 luvun 4 §:n säännökset, joista jälkimmäiset vesiasioiden erityispiirteiden vuoksi osin poikkeavat sekä muualla hallintolainkäytössä sovellettavista säännöksistä että oikeudenkäymiskaaren 30 luvun säännöksistä.

Asianosaisen pyynnöstä tapahtuvaa suullista käsittelyä koskevaa hallintolainkäytöstä annettavaksi ehdotetun lain 38 §:ää ei sovellettaisi vesiasiassa korkeimmassa hallinto-oikeudessa, koska siellä ei vesiasiassa käsitellä valitusta hallintoviranomaisen päätöksestä.

Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan säännöstä, jonka mukaan korkeimmassa hallinto-oikeudessa käsiteltävässä vesiasiassa voisi asianosaisen kuulemisen virka-aputeitse toimittaa myös vesioikeus. Hallintolainkäytöstä annettavaksi ehdotetun lain 48 §:n mukaan kuuleminen virka-aputeitse tapahtuisi muuten lääninoikeudessa tai käräjäoikeudessa.

14 §. Pykälän mukaan ylimääräisessä muutoksenhaussa sovelletaan hallintolainkäytöstä annettavaksi ehdotetun lain 11 luku, jos varsinaisessa muutoksenhaussa ylimpänä muutoksenhakuviranomaisena samassa asiassa olisi korkein hallinto-oikeus, ja oikeudenkäymiskaaren 31 luku, jos sanottuna muutoksenhakuviranomaisena olisi korkein oikeus. Tämä vastaa oikeuskäytännössä muotoutunutta soveltamisalan jakaantumista ylimääräisestä muutoksenhausta hallintoasioissa annetun lain ja oikeudenkäymiskaaren 31 luvun kesken.

Ylimääräinen muutoksenhaku päätökseen, jota koskeva valitus olisi vesioikeudessa käsiteltävä 16 luvun 49 §:n mukaisena valitusasiana, tai tällaisessa asiassa annettuun vesioikeuden tai vesiyltioikeuden päätökseen

käsiteltäisiin hallintolainkäytöstä annettavaksi ehdotetun lain mukaisesti. Lakien soveltamisala ja ylimpien tuomioistuinten toimivaltajako näissä asioissa, joissa vesiyltioikeus on viimeinen valitusaste, on varsinkin ennen muutoksenhakujärjestelmän vuoden 1987 uudistusta ollut jossakin määrin epäselvä, koska toimivalta ylimääräisessä muutoksenhakuasiassa ei ylimmässä asteessa voi määräytyä vastaavan valitustien perusteella. Sittemmin korkein hallinto-oikeus on katsonut olevansa toimivaltainen tutkimaan tässä tarkoitettua asiaa koskevan ylimääräisen muutoksenhakemuksen ja soveltanut siinä ylimääräisestä muutoksenhausta hallintoasioissa annettua lakia (KHO 16.9.1992 T 3232; kysymyksessä ympäristönsuojelulautakunnan päätöksestä tehtyä valitusta koskevan päätöksen purkaminen). Vastaavasti korkein oikeus on katsonut purkuasian toimivallan kuuluvan korkeimmalle hallinto-oikeudelle (KKO 1993:106; kysymyksessä vesioikeudessa ja vesiyltioikeudessa valitusasiana käsitellyn ojitustoimituksen purkaminen). Ehdotettu muutos pysyttäisi asiallisesti tämän käytännön siten, että ylimääräisestä muutoksenhausta hallintoasioissa annetun lain sijaan tulisivat vastaavat hallintolainkäytöstä annettavaksi ehdotetun lain 11 luvun säännökset. Muutoksenhaun kohteena näissä asioissa on hallintopäätös tai sitä koskeva muutoksenhakuasteen ratkaisu.

Kantelu vesioikeuden päätöksestä tehtäisiin vesiyltioikeudelle ja kantelu vesiyltioikeuden päätöksestä joko korkeimmalle oikeudelle tai korkeimmalle hallinto-oikeudelle, sen mukaan, sovelletaanko asiassa oikeudenkäymiskaaren vai hallintolainkäytöstä annettavaksi ehdotetun lain ylimääräistä muutoksenhakua koskevia säännöksiä. Tässäkin suhteessa ehdotus vastaa käytäntöä, jonka lainkäyttö on omaksunut oikeudenkäymiskaaren ja ylimääräisestä muutoksenhausta hallintoasioissa annetun lain välisessä suhteessa. Kantelu ympäristönsuojelulautakunnan tai ojitustoimituksen päätöksestä tehtäisiin vesioikeudelle hallintolainkäytöstä annettavaksi ehdotetun lain mukaisesti.

2. Voimaantulo

Esitys liittyy hallituksen esitykseen laiksi hallintolainkäytöstä ja siihen liittyväksi lain-säädännöksi. Lakiehdotukset ovat tarkoitettut tulemaan voimaan samaan aikaan. Tämän

vuoksi ehdotetaan, että laki tulisi voimaan 1 päivänä joulukuuta 1996.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

vesilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 19 päivänä toukokuuta 1961 annetun vesilain (264/61) 15 luvun 13 § ja 16 luvun 49 §:n 3 momentti,

sellaisina kuin ne ovat 26 päivänä marraskuuta 1993 annetussa laissa (1015/93),
muutetaan 15 luvun 23 §, 16 luvun 13 §:n 2 momentti, 49 §:n 1 momentti ja 51 §:n 2 momentti sekä 17 luvun 1 §:n 1 ja 3 momentti, 5 §:n 1 ja 3 momentti ja 12 §,

sellaisina kuin ne ovat, 15 luvun 23 § sekä 17 luvun 5 §:n 3 momentti ja 12 § 30 päivänä huhtikuuta 1987 annetussa laissa (467/87), 16 luvun 13 §:n 2 momentti, 49 §:n 1 momentti ja 51 §:n 2 momentti sekä 17 luvun 1 §:n 1 ja 3 momentti mainitussa 26 päivänä marraskuuta 1993 annetussa laissa sekä 17 luvun 5 §:n 1 momentti 28 päivänä kesäkuuta 1994 annetussa laissa (553/94), sekä

lisätään 16 lukuun uusi 29 a §, 17 luvun 3 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa 30 päivänä huhtikuuta 1987 annetussa laissa, uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, sekä 17 lukuun uusi 14 § seuraavasti:

15 luku

Vesituomioistuimet

23 §

Jollei tässä laissa säädetä toisin, vesiylioikeudessa noudatetaan hakemus-, valitus- ja virka-apuasian käsittelyssä hallintolainkäytöstä annetun lain (/) säännöksiä sekä riita- ja rikosasian käsittelyssä menettelystä hovioikeudessa voimassa olevia säännöksiä.

16 luku

Vesiasioiden käsittely vesioikeudessa

13 §

Asian suullisessa käsittelyssä on soveltuvin

osin noudatettava, mitä pääkäsittelystä riitaasioissa vesioikeudessa säädetään 41 a §:n 1 momentissa.

29 a §

Jollei tässä laissa säädetä toisin, hake-
musasian käsittelyssä vesioikeudessa noudatetaan soveltuvin osin, mitä käsittelystä valitusviranomaisessa säädetään hallintolainkäytöstä annetun lain 3 ja 4 luvussa, 39, 40 ja 42 §:ssä sekä 8, 9 ja 14 luvussa. Myös hallintolainkäytöstä annetun lain 56 §:ää sovelletaan vesioikeudessa, 1 momentin toisen virkkeen säännöstä lukuun ottamatta.

49 §

Kun vesioikeuteen valitetaan ympäristön-
suojelulautakunnan 20 luvun 2 §:n 1 momentissa tarkoitettussa asiassa tekemästä pää-

töksestä tai ojitustoimituksessa tehdystä päätöksestä tai sellaisesta toimenpiteestä, josta 21 luvun 7 §:ssä säädetään, on valitusasian käsittelystä vesioikeudessa soveltuvin osin voimassa, mitä hakemusasiasta säädetään. Hallintolainkäytöstä annetun lain säännöksistä noudatetaan kuitenkin, jollei tästä laista muuta johdu, soveltuvin osin myös 1, 2, 5, 7, 10 ja 13 lukua, ei kuitenkaan ojitustoimituksen osalta mainitun lain 74 §:n 1 momentin toisen virkkeen säännöstä. Tämän lain 21 luvun 7 §:ssä tarkoitettuun asiaan sovelletaan lisäksi hallintolainkäytöstä annetun lain 73 §:ää. Ojitustoimitusta tai 21 luvun 7 §:ssä tarkoitettua toimenpidettä koskeva valitus on pidettävä vesioikeudessa nähtävänä kolmekymmentä päivää valitusajan päättymisestä lukien, jona aikana valitukseen voidaan kirjallisesti vastata.

51 §

Jollei tässä laissa säädetä toisin, riita- ja rikosasian käsittelyssä vesioikeudessa noudatetaan soveltuvin osin, mitä oikeudenkäymiskaassa säädetään.

17 luku

Muutoksenhaku

1 §

Vesioikeuden ratkaisuun saadaan, jollei toisin säädetä, hakea muutosta vesiylioikeudelta valittamalla. Muutoksenhakuun sovelletaan, jollei tästä laista muuta johdu, hallintolainkäytöstä annetun lain tai oikeudenkäymiskaaren säännöksiä sen mukaan kuin käsittelystä vesiylioikeudessa säädetään 15 luvun 23 §:ssä. Hallintolainkäytöstä annetun lain 6 luvun säännöksiä lainvoimaa vailla olevan päätöksen täytäntöönpanosta ei kuitenkaan sovelleta, jollei tästä laista muuta johdu. Hallintolainkäytöstä annetun lain 56 §:n 1 momentin toisen virkkeen säännöstä ei myöskään sovelleta.

Mitä tässä luvussa säädetään vesioikeuden tai vesiylioikeuden päätöksestä, koskee vastaavasti myös tuomiota. Valittaa saadaan 1 momentin mukaisesti myös päätöksestä, jolla vesioikeus on jättänyt hakemuksen sikseen.

3 §

Hakemus-, valitus- ja virka-apuasiassa vesiylioikeuden on toimitettava asianosaisen pyynnöstä suullinen käsittely sen mukaan kuin hallintolainkäytöstä annetun lain 38 §:ssä säädetään lääninoikeudesta.

5 §

Muutoksenhakutuomioistuimena haettaessa muutosta vesiylioikeuden päätökseen hakemusasiassa on korkein hallinto-oikeus.

Riita- ja rikosasiansa annettuun vesiylioikeuden päätökseen haetaan muutosta korkeimmalta oikeudelta.

12 §

Jollei tästä laista muuta johdu, muutoksenhakuun sekä muutoksenhakuasian käsittelyyn sovelletaan korkeimmassa hallinto-oikeudessa hallintolainkäytöstä annetun lain säännöksiä ja korkeimmassa oikeudessa oikeudenkäymiskaaren säännöksiä. Ylimääräisestä muutoksenhausta säädetään jäljempänä tämän luvun 14 §:ssä.

Asianosaisen kuulemisen virka-aputeitse hallintolainkäytöstä annetun lain 48 §:ssä tarkoitettulla tavalla voi kuitenkin korkeimmassa hallinto-oikeudessa käsiteltävässä asiassa toimittaa myös vesioikeus.

14 §

Ylimääräisessä muutoksenhaussa vesiasiasa sovelletaan hallintolainkäytöstä annettua lakia, jos varsinaisessa muutoksenhaussa ylimpänä muutoksenhakuviranomaisena tämän luvun 5 §:n mukaan on korkein hallinto-oikeus, ja oikeudenkäymiskaarta, jos sanottuna muutoksenhakuviranomaisena on korkein oikeus. Ylimääräinen muutoksenhaku päätökseen, jota koskeva valitus on käsiteltävä 16 luvun 49 §:n mukaisena valitusasiana, ja tällaisessa asiassa annettuun vesioikeuden tai vesiylioikeuden päätökseen käsitellään hallintolainkäytöstä annetun lain mukaisesti. Kantelu vesioikeuden päätöksestä tehdään vesiylioikeudelle ja kantelu vesiylioikeuden päätöksestä joko korkeimmalle oikeudelle tai korkeimmalle hallinto-oikeudelle sen mukaan, sovelletaanko asiassa oikeudenkäymiskaaren vai hallintolainkäytöstä annetun lain ylimääräistä muutoksenhakua koskevia säännöksiä. Kantelu ympäristönsuojelulautakunnan tai ojitustoimituksen pää-

töksestä tehdään vesioikeudelle hallintolain-
käytöstä annetun lain mukaisesti.

Tämä laki tulee voimaan
kuuta 199 .

päivänä

Helsingissä 2 päivänä helmikuuta 1996

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Oikeusministeri *Sauli Niinistö*

Laki

vesilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 19 päivänä toukokuuta 1961 annetun vesilain (264/61) 15 luvun 13 § ja 16 luvun 49 §:n 3 momentti,
 sellaisina kuin ne ovat 26 päivänä marraskuuta 1993 annetussa laissa (1015/93),
muutetaan 15 luvun 23 §, 16 luvun 13 §:n 2 momentti, 49 §:n 1 momentti ja 51 §:n 2 momentti sekä 17 luvun 1 §:n 1 ja 3 momentti, 5 §:n 1 ja 3 momentti ja 12 §,
 sellaisina kuin ne ovat, 15 luvun 23 § sekä 17 luvun 5 §:n 3 momentti ja 12 § 30 päivänä huhtikuuta 1987 annetussa laissa (467/87), 16 luvun 13 §:n 2 momentti, 49 §:n 1 momentti ja 51 §:n 2 momentti sekä 17 luvun 1 §:n 1 ja 3 momentti mainitussa 26 päivänä marraskuuta 1993 annetussa laissa sekä 17 luvun 5 §:n 1 momentti 28 päivänä kesäkuuta 1994 annetussa laissa (553/94), sekä
lisätään 16 lukuun uusi 29 a §, 17 luvun 3 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa 30 päivänä huhtikuuta 1987 annetussa laissa, uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, sekä 17 lukuun uusi 14 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

15 luku

Vesituomioistuimet

13 §

Mikäli tässä laissa tai sen nojalla ei muuta säädetä tai määrätä, on vesioikeuteen soveltuvin osin sovellettava kärjääoikeutta koskevia säännöksiä.

(kumotaan)

13 §

23 §

Mikäli tässä laissa muualla ei ole toisin säädetty, asian käsittelyssä vesiylioikeudessa on muutoin noudatettava soveltuvin osin laillista oikeudenkäyntijärjestystä.

23 §

Jollei tässä laissa säädetä toisin, vesiylioikeudessa noudatetaan hakemus-, valitus- ja virka-apuasian käsittelyssä hallintolainkäytöstä annetun lain (/) säännöksiä sekä riita- ja rikosasian käsittelyssä menettelystä hovioikeudessa voimassa olevia säännöksiä.

16 luku

Vesiasioiden käsittely vesioikeudessa

13 §

Asian suullisessa käsittelyssä on soveltuvin osin noudatettava, mitä pääkäsittelystä riitaasioissa vesioikeudessa säädetään 41 a §:n 1 momentissa, 41 b ja 41 d §:ssä, 41 e §:n 1 momentissa sekä 42 a §:ssä.

Asian suullisessa käsittelyssä on soveltuvin osin noudatettava, mitä pääkäsittelystä riitaasioissa vesioikeudessa säädetään 41 a §:n 1 momentissa.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

49 §

Kun vesioikeuteen valitetaan ympäristönsuojelulautakunnan 20 luvun 2 §:n 1 momentissa tarkoitettussa asiassa tekemästä päätöksestä tai ojitustoimituksessa tehdystä päätöksestä tai sellaisesta toimenpiteestä, josta 21 luvun 7 §:ssä säädetään, on valitusasian käsittelystä soveltuvin osin voimassa, mitä hakemusasiasta säädetään. Ojitustoimitusta tai 21 luvun 7 §:ssä tarkoitettua toimenpidettä koskeva valitus on pidettävä vesioikeudessa nähtävänä kolmekymmentä päivää valitusajan päättymisestä lukien, jona aikana valitukseen voidaan kirjallisesti vastata.

Valitusasian oikeudenkäyntikuluista on soveltuvin osin voimassa, mitä oikeudenkäymiskaaren 21 luvussa säädetään.

51 §

Äänestämiseen vesioikeudessa sovelletaan oikeudenkäymiskaaren 23 luvun äänestämistä koskevia säännöksiä.

29 a §

Jollei tässä laissa säädetä toisin, hakemusasian käsittelyssä vesioikeudessa noudatetaan soveltuvin osin, mitä käsittelystä valitusviranomaisessa säädetään hallintolainkäytöstä annetun lain 3 ja 4 luvussa, 39, 40 ja 42 §:ssä sekä 8, 9 ja 14 luvussa. Myös hallintolainkäytöstä annetun lain 56 §:ää sovelletaan vesioikeudessa, 1 momentin toisen virkkeen säännöstä lukuun ottamatta.

49 §

Kun vesioikeuteen valitetaan ympäristönsuojelulautakunnan 20 luvun 2 §:n 1 momentissa tarkoitettussa asiassa tekemästä päätöksestä tai ojitustoimituksessa tehdystä päätöksestä tai sellaisesta toimenpiteestä, josta 21 luvun 7 §:ssä säädetään, on valitusasian käsittelystä vesioikeudessa soveltuvin osin voimassa, mitä hakemusasiasta säädetään. *Hallintolainkäytöstä annetun lain säännöksistä noudatetaan kuitenkin, jollei tästä laista muuta johdu, soveltuvin osin myös 1, 2, 5, 7, 10 ja 13 lukua, ei kuitenkaan ojitustoimituksen osalta mainitun lain 74 §:n 1 momentin toisen virkkeen säännöstä. Tämän lain 21 luvun 7 §:ssä tarkoitettuun asiaan sovelletaan lisäksi hallintolainkäytöstä annetun lain 73 §:ää.* Ojitustoimitusta tai 21 luvun 7 §:ssä tarkoitettua toimenpidettä koskeva valitus on pidettävä vesioikeudessa nähtävänä kolmekymmentä päivää valitusajan päättymisestä lukien, jona aikana valitukseen voidaan kirjallisesti vastata.

(3 mom. kumotaan)

Jollei tässä laissa säädetä toisin, riita- ja rikosasian käsittelyssä vesioikeudessa noudatetaan soveltuvin osin, mitä oikeudenkäymiskaaressa säädetään.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

17 luku

Muutoksenhaku

1 §

Vesioikeuden ratkaisuun saadaan, jollei toisin ole säädetty, hakea muutosta vesiylioikeudelta valittamalla.

Mitä tässä luvussa säädetään vesioikeuden tai vesiylioikeuden päätöksestä, koskee vastaavasti myös tuomiota.

1 §

Vesioikeuden ratkaisuun saadaan, jollei toisin säädetä, hakea muutosta vesiylioikeudelta valittamalla. *Muutoksenhakuun sovelletaan, jollei tästä laista muuta johdu, hallintolainkäytöstä annetun lain tai oikeudenkäymiskaaren säännöksiä sen mukaan kuin käsittelystä vesiylioikeudessa säädetään 15 luvun 23 §:ssä. Hallintolainkäytöstä annetun lain 6 luvun säännöksiä lainvoimaa vailla olevan päätöksen täytäntöönpanosta ei kuitenkaan sovelleta, jollei tästä laista muuta johdu. Hallintolainkäytöstä annetun lain 56 §:n 1 momentin toisen virkkeen säännöstä ei myöskään sovelleta.*

Mitä tässä luvussa säädetään vesioikeuden tai vesiylioikeuden päätöksestä, koskee vastaavasti myös tuomiota. *Valittaa saadaan 1 momentin mukaisesti myös päätöksestä, jolla vesioikeus on jätetty hakemuksen sikseen.*

3 §

Hakemus-, valitus- ja virka-apuasiassa vesiylioikeuden on toimitettava asianosaisen pyynnöstä suullinen käsittely sen mukaan kuin hallintolainkäytöstä annetun lain 38 §:ssä säädetään lääninoikeudesta.

5 §

Muutoksenhakutuomioistuimena haettaessa muutosta vesiylioikeuden päätökseen hakemusasiassa on korkein hallinto-oikeus. *Tämä koskee kuitenkin yksinomaan korvauksesta tehtävää valitusta vain, jos kysymys on 11 luvun 8 §:n 1 tai 3 momentissa tarkoitettusta vahingosta, haitasta tai muusta edunmenetyksestä, sellaiseksi luettuna myös edunmenetyks, joka johtuu tämän lain nojalla myönnetystä oikeudesta tai määrätystä rajoituksesta, taikka jos korvausvaatimus on käsitelty hakemusasian yhteydessä edellä mainitun pykälän 2 tai 3 momentin nojalla.*

Riita- ja rikosasiassa sekä muusta kuin 1 momentissa tarkoitettusta korvauksesta hake-

5 §

Muutoksenhakutuomioistuimena haettaessa muutosta vesiylioikeuden päätökseen hakemusasiassa on korkein hallinto-oikeus.

Riita- ja rikosasiassa annettuun vesiylioikeuden päätökseen haetaan muutosta kor-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

musiasiassa annettuun vesiylioikeuden päätökseen haetaan muutosta korkeimmalta oikeudelta.

keimmalta oikeudelta.

12 §

Siltä osin kuin tässä laissa ei ole muuta säädetty muutoksenhakuun ja muutoksenhakusian käsittelyyn korkeimmassa oikeudessa ja korkeimmassa hallinto-oikeudessa on sovellettava, mitä niistä muutoin on voimassa.

12 §

Jollei tästä laista muuta johdu, muutoksenhakuun sekä muutoksenhakusian käsittelyyn sovelletaan korkeimmassa hallinto-oikeudessa hallintolainkäytöstä annetun lain säännöksiä ja korkeimmassa oikeudessa oikeudenkäymiskaaren säännöksiä. Ylimääräisestä muutoksenhausta säädetään jäljempänä tämän luvun 14 §:ssä.

Asianosaisen kuulemisen virka-aputeitse hallintolainkäytöstä annetun lain 48 §:ssä tarkoitetulla tavalla voi kuitenkin korkeimmassa hallinto-oikeudessa käsiteltävässä asiassa toimittaa myös vesioikeus.

14 §

Ylimääräisessä muutoksenhaussa vesiasiassa sovelletaan hallintolainkäytöstä annettua lakia, jos varsinaisessa muutoksenhaussa ylimpänä muutoksenhakuviranomaisena tämän luvun 5 §:n mukaan on korkein hallinto-oikeus, ja oikeudenkäymiskaarta, jos sanottuna muutoksenhakuviranomaisena on korkein oikeus. Ylimääräinen muutoksenhaku päätökseen, jota koskeva valitus on käsiteltävä 16 luvun 49 §:n mukaisena valitusasiana, ja tällaisessa asiassa annettuun vesioikeuden tai vesiylioikeuden päätökseen käsitellään hallintolainkäytöstä annetun lain mukaisesti. Kantelu vesioikeuden päätöksestä tehdään vesiylioikeudelle ja kantelu vesiylioikeuden päätöksestä joko korkeimmalle oikeudelle tai korkeimmalle hallinto-oikeudelle sen mukaan, sovelletaanko asiassa oikeudenkäymiskaaren vai hallintolainkäytöstä annetun lain ylimääräistä muutoksenhakua koskevia säännöksiä. Kantelu ympäristönsuojelulautakunnan tai ojitustoimituksen päätöksestä tehdään vesioikeudelle hallintolainkäytöstä annetun lain mukaisesti.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 199 .